თამაშის დონე - საშუალო

თბილისი. “დინამოს” სტადიონი. 2 ივნისი.

“დინამო” (თბილისი) – “დინამო” (მინსკი) – 1:1 (0:1).

თბილისი: ურუშაძე, პეტრიაშვილი, ჭელიძე, ხურცილავა, ცხოვრებოვი, ხართიშვილი, ილიადი, ხუციშვილი (მესხი), ბარქაია, გ. სიჭინავა, მაისურაძე.

მინსკი: გლუხოტკო, კუპჩიკი, ზარემბო, რიომინი, სავოსტიკოვი, არზამასცევი, პოგალნიკოვი, ადამოვი, მუსტიგინი (მოზერი), ვასილიევი, კაბერსკი.

მსაჯი ვ. ოსიპოვი (მოსკოვი).

ძნელი დასაჯერებელია, რომ ისეთ მოწინააღმდეგესთან მატჩში, როგორც წელს მინსკის “დინამოა” და ისიც საკუთარ მინდორზე, თბილისელებს თავიანთი ახალი განლაგება 4+3+3 დაცვის ხაზების გაძლიერების მიზნით აერჩიათ. ჩვენი გუნდი შემტევია მთელი თავისი სტიქიით, თავისი ძველი და მყარი ტრადიციებით, ამიტომ ისეთი რიგითი შემთხვევისთვის, როგორსაც წარმოადგენდა 2 ივნისის მატჩი, არ ღირდა დამუშავებული და დაკანონებული სისტემის, მოთამაშეთა განლაგების შეცვლა.

და მართლაც, როგორც შემდეგ თბილისის “დინამოს” უფროს მწვრთნელთან ა. კოტრიკაძესთან საუბარში გამოირკვა, ეს ახალი განლაგება სრულიადაც არ გულისხმობდა დაცვითს ტენდენციებს, და არც მინსკელთა შიშით იყო გამოწვეული, ვინაიდან საამისო საბაბი არ არსებულა. არსებითად ეს წარმოადგენდა ტაშკენტში კარგად ჩატარებული თამაშის შემადგენლობის ზუსტ ასლს. აქცენტი კეთდებოდა ნახევარდაცვის ხაზზე, რომელსაც თავისი პირდაპირი ფუნქციების შესრულების გარდა სისტემატურად უნდა მიეღო მონაწილეობა შეტევაში ისე, რომ წინა ხაზზე შეექმნა 5 აქტიური თავდამსხმელი ნახევარდაცვის წარმომადგენელთა ასეთი ვარიანტებით: გ. სიჭინავა-ხართიშვილი, ან გ. სიჭინავა-ილიადი.

ეს რთული და საინტერესო თამაშია: აწარმოო შეტევები მინდვრის სიღრმიდან მოწინააღმდეგის კარამდე ნახევარმცველების განუწყვეტელი ურთიერთმონაცვლეობით ვრცელ ტერიტორიაზე, მაგრამ მას აუცილებლად სჭირდება მაღალი სათამაშო დისციპლინა, მახვილი ტაქტიკური აზროვნება და ყოველ შექმნილ სიტუაციაში ზუსტი გარკვევის უნარი.

აი ყველაფერი ეს კი აკლდა ჩვენს ნახევარდაცვას და ამიტომ იყო, რომ სისტემა 4+3+3 არ გამოვიდა. მან დაკარგა თავისი მიზანდასახულება და არსი. ნახევარმცველთა პირველი და უმთავრესი შეცდომა იყო ბურთის გაუთავებელი, ზედმეტი ტარება. ისე განვლო 90 წუთმა, რომ ვერც ერთმა ჩვენმა ჰავბეკმა ვერ იგრძნო გადაცემის დაყოვნების უაზრობა, როცა წინ დარჩენილ 3 ფორვარდს პირველივე შეგვიანებაზე კეტავდნენ მინსკელთა მცველები. მეორე დიდი შეცდომა იყო კარში არაზუსტი დარტყმები. მაგრამ ეს ფორმულირება არ იქნებოდა მთლად სწორი, ვინაიდან გ. სიჭინავა, ხართიშვილი და ილიადი არა თუ არაზუსტად ურტყამდნენ კარში, არამედ სულაც არ ურტყამდნენ (თითო-ოროლა გამონაკლისი მხედველობაში არაა მისაღები). და მესამე – უაღრესად არაზუსტი და არადროული გადაცემები. ადგილზე ფეხში ბურთის მიწოდებაც კი, რომელიც ყველაზე პრიმიტიულ ტაქტიკურ სვლად ითვლება ფეხბურთში, სრულდება ძალზე ცუდად, არაზუსტად, უდროოდ, ძნელ სათამაშო ვითარებაში. მაყურებლებს შეიძლება ახსოვთ: ერთ-ერთ მომენტში პეტრიაშვილს წინ ჰყავდა მოწინააღმდეგე და მან არჩია ბურთი მიეწოდებინა დაახლოებით 15-16 მეტრზე მდგარი ცხოვრებოვისათვის. გადაცემა შესრულდა, მაგრამ ისე უხეშად, ისე ტლანქად, რომ მკერდზე მიღებული ბურთის ხმა ყუმბარასავით გასკდა სტადიონზე.

გადაცემათა არაზუსტობაში ყველაზე უფრო გ. სიჭინავა სცოდავდა. საერთოდ, გასაოცარია, რომ ასეთი ვირტუოზული ტექნიკის ფეხბურთელს, რომელსაც ბურთით ყოველგვარი მანიპულაციების შესრულება შეუძლია, არა აქვს უნარი ელემენტარული გადაცემა განახორციელოს სრულიად მარტივ პოზიციაში და, ასე ვთქვათ, სპრინტერულ დისტანციაზე მყოფი პარტნიორისაკენ – 5-8 მეტრზე. ამ დღეს გ. სიჭინავამ თავიდანვე იკისრა ორგანიზატორისა და გამთამაშებლის როლი (ბარქაიამ რატომღაც პასიურობა ამჯობინა), მაგრამ სწორედ ბურთის ზედმეტი ტარებისა და არაზუსტი გადაცემების გამო პრემიერის მოვალეობანი ან სრულიად არ იქნა შესრულებული, ან ძალზე სუსტად.

“ნახევრადბრაზილიური” სისტემა 4+3+3 აირჩიეს თავიდანვე მინსკელებმაც (კაბერსკი ფაქტიურად ისეთივე ნახევარმცველს წარმოადგენდა, როგორსაც შარშან თამაშობდა პოგალნიკოვი), რომლებმაც ასპროცენტიან ფორვარდებად დატოვეს მხოლოდ ადამოვი, შუსტიგინი და ვასილიევი.

მაგრამ, ეტყობა, ეს განლაგება გუნდს უფრო აქვს დამუშავებული, ვიდრე თბილისელებს, ამას გარდა, მინსკელი მოთამაშეები არ გაურბიან დიდ დატვირთვებს და ამის ხარჯზე ახერხებენ შუა მინდორზე სათანადო წინააღმდეგობათა შექმნას. რომ ხურცილავა არა, რომელიც საუცხოო ფორმაშია და სტაბილურ თამაშს უჩვენებს, სტუმრები გაცილებით მეტ ხიფათს შეუქმნიდნენ ურუშაძის კარს, ვიდრე ეს სინამდვილეში იყო.

მინსკელთა მიერ ტაიმის დასასრულს გატანილი გოლი სრულ მოულოდნელობას წარმოადგენდა. კაბერსკიმ შორიდან დაარტყა, ურუშაძემ, პოზიცია დაიკავა დარტყმის მიმართულებით, მაგრამ ბურთი ზურგში მოხვდა ხურცილავას და შეიცვალა მიმართულება. მეკარემ ვერ მოასწრო რეაგირება, ყურადღების კონცენტრაცია და ბურთი შეუფერხებლად გავიდა კარში – 1:0.

მესხი! მის გამოჩენას მინდორზე მეტისმეტად პასიური ხუციშვილის ნაცვლად, მაყურებლები ტაშით შეეგებნენ და ეს თბილი "ავანსი" ჩვენმა მარცხენა გარემარბმა სრულად გაამართლა, მთელი თავისი ოსტატობით. კარგა ხანია ასეთი მესხი არ გვინახავს თბილისის სტადიონზე. იგი ბევრს მოძრაობდა, იბრძოდა ყოველი ბურთისთვის, ინაცვლებდა მინდვრის სიღრმეში, ცენტრშიც და გარდატეხა თბილისელთა თავდასხმის თამაშში სწორედ მანა შეიტანა. 50-ე წუთზე მესხმა თავისი მორიგი რეიდის შემდეგ მეკარის პირისპირ გაიყვანა მაისურაძე, რომელმაც ზუსტი დარტყმით მარცხენა დაბალ კუთხეში გაგზავნა ბურთი – 1:1.

მინსკელებმა საგანგებო ზომებს მიმართეს მდგომარეობის სახსნელად. უსტიგინის ნაცვლად მინდორზე გამოყვანილ იქნა ნახევარმცველი მოზერი, რის შემდეგ ზარემბოს საშუალება მიეცა დახმარებოდა კუპჩიკს მესხთან საბრძოლველად და მაინც ეს უკანასკნელი სისტემატურად არღვევდა მის წინაშე აღმართულ ყოველგვარ წინააღმდეგობას. დასანანია მხოლოდ ის, რომ მისი პარტნიორები პირველი ტაიმის საშუალო დონეზე განაგრძობდნენ თამაშს და არ აინთნენ იმ ცეცხლით, რომლითაც მესხი იყო ანთებული. მინსკის "დინამომ" 8 მოთამაშე საფუძვლიანად დაასახლა საჯარიმო მოედანზე და შეინარჩუნა მოპოვებული ქულა.

ბ. ქორქია.
"ლელო", 4 ივნისი, 1966 წ.